

Latinska Amerika za minimaliste. Last minute. V 1 šolski uri brez slabega občutka.

Zgodi se, da ur zmanjka in je treba rešiti, kar se rešiti da. Da se bodo učenci učili in kaj znali, da bo učni načrt zadovoljèn, geografija zadovoljna in verjetnost za pritožbe čim manjša.

V takem primeru se je načrtovanja pouka treba lotiti od zadaj; ne od množice zanimivih vsebin Latinske Amerike (LA), ampak od **minimalnega standarda** v učnem načrtu. Samo trije minimalni standardi so neposredni (citiramo): **učenec ob zemljevidu opiše** lego Afrike, Avstralije, Antarktike in obeh Amerik in primerja njihovo površje; ob klimogramih in fotografijah razloži razlike v podnebjju in rastlinstvu Afrike in Južne Amerike; **pojasni vzroke za višinske rastlinske pasove v Andih**. **Standardi** so bolj splošni; neposredno ne omenjajo LA. **Cilji** so štirje obvezni in en *neobvezen*:

- a) **sklepa** o naravnogeografskih značilnostih LA,
- b) **opiše** vzroke in posledice kolonizacije LA,
- c) **ob zemljevidu** in ustreznem slikovnem gradivu **našteje** velike pokrajinske enote, jih med seboj **primerja** in **sklepa** o možnostih za življenje ljudi v posameznih enotah,
- d) **ob izbranem primeru ob grafičnem prikazu razloži značilnosti podnebja in sklepa o vplivu podnebja na rastlinstvo in življenje ljudi**,
- e) **analizira** vzroke in posledice nepremišljenega človekovega posega v pokrajino ob primeru amazonskega deževnega gozda.

Neobveznega d) bomo spustili, ker se ponavlja že od 6. razreda naprej. Vsebinskega poznavanja LA ne bi preverjali. Geografsko postopkovno znanje je bilo preverjeno že pri Afriki in Avstraliji; na koncu ure se bo pa videlo, če so ga sposobni prenašati oz. uporabiti pri novi pokrajini. Tudi motiviranja ne bi vezali na LA, ampak na zadrego: ali so se učenci po osmih letih šolanja sposobni (tudi) sami, ob pomoči učbenika oz. virov, sošolcev in učitelja, kaj naučiti in to tudi dokazati.

Natančno pisanje sprotne priprave je pogosto sizifovo delo, ker učenci včasih težko pririnjeno skalo zapisanega načrta že v prvi minuti pouka spet frcnejo v dolino. Vendar je pri tolikšni stiski s časom natančno načrtovanje nujno. Ker ciljev b) in e) ni prenesenih v standard, ju bomo pustili na informativni ravni; učenci bodo o tem sami prebrali v učbeniku odstavek ali dva in o vsakem v treh stavkih napisali na papir. Učitelj preveri zgolj, ali so napisali; pri izbranih tudi, kaj so napisali. Lahko pa v dvojicah zamenjajo zapise in si jih dopolnijo.

Preostala cilja sta neposredno prenesena v minimalne standarde. Dva sta obvladljiva, ker gre za **opis in primerjavo** ob zemljevidu. Pri **razlaganju razlik** (v podnebjju in rastlinstvu) si učenec lahko pomaga s klimogrami in fotografijami. Ker se mudi, učitelj izbere in ponudi tipične fotografije in klimograme istih krajev; npr. La Paz, Manaus, Buenos Aires.

Ostane najtrši oreh: učenec mora pojasniti vzroke za rastlinske pasove v Andih. Ker je standard v množinski obliki, morajo biti vzroki najmanj trije. Ni dovolj, da so naštet, morajo biti pojasnjeni. Vseeno bi se zadovoljili z dvema vzrokoma in bi pričakovali več pojasnil. Usmerili bi se na padavine in temperature. Učitelj z ustreznimi nalogami, zemljevidi, skicami in vprašanji verjetno lahko uspe, sklicujoč se na cilje 6. razreda in podnebja v Himalaji in Afriškem višavju, vsakemu od učencev pomagati poiskati pojasnila o nadmorski višini, oddaljenosti od morja, morskih tokovih in geografski širini. Konec koncev si lahko pomaga z matriko, v katero vpiše dejavnike, učenci pa z ugibanjem pokažejo, katero pojasnilo oz. razlog je najverjetnejši, saj ugibanje lahko poteka ob rastlinskem zemljevidu v učbeniku ali atlasu.

Kaj pa v gimnaziji? Podobno. Za maturante so v 4. letniku tako ali tako na voljo priprave.

Opozorilo: Dozirajte v majhnih količinah. Pred uporabo tega nasveta se najprej pogovorite s svojo vestjo ali pa se posvetujte na strokovnem aktivu.